

เรื่องราวของลุงเลี่ยม

ลุงเลี่ยม บุตรจันทา เป็นเกษตรกรชาวไทยที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนาอีสถานบริเวณเขตชายแดนไทย-กัมพูชา ก่อนจะย้ายมาหมู่บ้านนี้ การทำการเกษตรแบบเก่าของเขาได้สร้างปัญหาอย่างมากมาย

“พืชผลที่พ่อได้ปลูกไป เป็นเหมือนการลงทุน”

ลุงเลี่ยม บุตรจันทา

กว่าสิบปีที่ผ่านมา ลุงเลี่ยมได้เรียนรู้เกี่ยวกับโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอย่างยั่งยืนที่โรงเรียนบ้านนายาว เขาได้เปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตของตัวเอง โดยนำบางโครงการมาใช้ ซึ่งทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงอีกด้วย ผลลัพธ์ที่ลุงเลี่ยมได้รับ คือ

- ปลอดภัย
- ลดปัญหาทะเลาะเบาะแว้งในครอบครัว
- สุขภาพดีขึ้น
- เรียนรู้การอยู่แบบพึ่งพาตนเอง

ทุกวันนี้ ลุงเลี่ยมเป็นเจ้าของพื้นที่กว่า50ไร่ ซึ่งใน13ไร่ นั้น เป็นส่วนสำหรับปลูกป่าที่ลุงเลี่ยมได้ปลูกพืชผลมากมาย ตัวอย่างเช่น

- มัน
- อบเชย
- ตะไคร้

พืชผลเหล่านี้ ครอบครัวลุงเลี่ยมสามารถนำบริโภค รวมทั้งแปรรูปเป็นสินค้าต่างๆ เช่น สบู่ ยาสระผม ยาไล่แมลง และเครื่องสำอางค์ ซึ่งสามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวอีกด้วย

การพัฒนาอย่างยั่งยืน

PRINCESS SIRINDHORN'S
PROJECTS

สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี

สำนักพระราชวัง สวนจิตรลดา

กรุงเทพฯ 10303

โทรศัพท์ 02 282 6511, 02 281 3921

โทรสาร 02 2813923

หลักสูตรเชิงปฏิบัติ

หลักสูตรเชิงปฏิบัตินี้ ทำให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เรียกว่า **การศึกษาเชิงปฏิบัติ** ซึ่งทำให้นักเรียนสามารถเตรียมพร้อมในการทำการเกษตร และ ร้านค้าในภายหลัง โดยการสอนแบบให้พึ่งพาตนเองนี้ ทำให้โครงการเหล่านี้ สามารถนำไปใช้ได้ยังส่วนต่างๆของทวีปเอเชีย และยังสามารถพัฒนาความเป็นอยู่ได้อีกด้วย

โครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนนั้นสามารถนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการโดยรายวิชาที่สามารถนำมาใช้บูรณาการกับโครงการและกิจกรรมเหล่านี้ ได้แก่

- วิทยาศาสตร์
- คณิตศาสตร์
- ภาษาไทย
- สังคมศึกษาและวัฒนธรรม
- การงานและเทคโนโลยี
- พลศึกษา
- ภาษาอังกฤษ
- ศิลปะ

การประยุกต์การพัฒนาอย่างยั่งยืนมาสู่การศึกษา
สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีนี้ ได้สนับสนุนการเรียนการสอนผ่านโครงการและกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนซึ่งจะเน้นไปทางด้านการฝึกฝนทักษะและกระบวนการความคิดในการพึ่งพาตนเอง และการตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างเช่น โครงการแก๊สชีวภาพ สามารถสอนนักเรียนเกี่ยวกับ

- **ฟิสิกส์** โดยผ่านการใช้เครื่องมือวัดความดัน
- **เคมี** ด้วยการวัดค่า pH และอุณหภูมิจากของเหลวในบ่อล้น
- **ชีววิทยา** จากการเรียนรู้ประโยชน์ของจุลินทรีย์
- **วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม** โดยการนำผลผลิตพลอยได้จากแก๊สชีวภาพ ไปใช้เป็นปุ๋ยชีวภาพ

นวัตกรรมด้านการเกษตร

ผักผลไม้ที่สดใหม่และสวยงามเหล่านี้ สามารถปลูกได้ในโรงเรียนในพื้นที่ชนบทอันห่างไกลทั้งทวีปเอเชีย และยังสามารถนำไปประกอบเป็นอาหารกลางวันสำหรับนักเรียนได้อีกด้วย ด้วยการนำปุ๋ยชีวภาพและน้ำส้มควั่นไม่มาใช้ประโยชน์ โรงเรียนสามารถได้ผักผลไม้ที่มีคุณภาพ

นวัตกรรมด้านการปศุสัตว์

ทางโรงเรียนไม่จำเป็นต้องซื้อวัตถุดิบอันหลากหลายมาประกอบเป็นอาหารกลางวันเพื่อให้นักเรียนได้ประโยชน์ครบถ้วน เพราะโรงเรียนสามารถเลี้ยงสัตว์ได้ด้วยตัวเอง เช่น เลี้ยงไก่ในเล้า เลี้ยงหมูหลุม เลี้ยงกบและปลาในบ่อคอนกรีต เป็นต้น

“โครงการเหล่านี้ได้สอนเกี่ยวกับการใช้ชีวิตอยู่อย่างยั่งยืนและประโยชน์ของเศรษฐกิจแบบพอเพียง”
นายวัชรปัญญา แสง-duty

นวัตกรรมด้านการแลกเปลี่ยนและซื้อขาย

นักเรียนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะทางการเงินผ่าน **สหกรณ์โรงเรียน** โครงการสหกรณ์โรงเรียนของโรงเรียนมัธยมพระราชทานนายวฑูตเป็นอีกโครงการหนึ่งซึ่งสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการองค์กร การทำบัญชี และการค้าขาย นักเรียนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสหกรณ์นั้นจะมีสมุดบัญชีสำหรับการฝากหรือถอนเงินด้วยตนเอง

